

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi työsopimuslain
4 luvun 4 §:n ja merimieslain 32 b §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sekä työsopimuslain että merimieslain osittaisia hoitovapaata koskevia säännöksiä. Kummankin lakiehdotuksen mukaan oikeus osittaiseen hoitovapaaseen olisi työntekijällä, joka on ollut saman työnantajan työssä vähintään kuusi kuukautta viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana, kun voimassa olevien lakien mukaan edellytetään 12 kuukauden työssäoloa viimeisen 24 kuukauden aikana.

Oikeutta osittaisen hoitovapaan käyttöön ehdotetaan laajennettavaksi myös siten, että työntekijä voisi olla osittaisella hoitovapaalla siihen saakka, kun hänen perusopetuksessa olevan lapsensa toinen lukuvuosi päättyy.

Voimassa olevien lakien mukaan osittaisella hoitovapaalla voi olla sen kalenterivuoden loppuun, jolloin lapsen ensimmäinen lukuvuosi peruskoulussa päättyy.

Lisäksi ehdotetaan säännösten tasolla täsmennettäväksi osittaisen hoitovapaan käyttöön liittyvää periaatetta, jonka mukaan vanhemmat voivat pitää osittaista hoitovapaata saman kalenterijakson aikana, mutta eivät saa olla osittaisella hoitovapaalla yhtäaikaaisesti lasta hoitamassa.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettuja tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Osittaisia hoitovapaata koskevat säännökset ovat työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 4 §:ssä. Osittaisella hoitovapaalla tarkoitetaan vuorokautisen tai viikoittaisen työajan lyhennyksenä toteutettavaa hoitovapaata. Osittainen hoitovapaa on siten yksi keino sovittaa työaikajärjestelyin työ- ja perhe-elämän vaatimuksia.

Osittainen hoitovapaa edellyttää työntekijän ja työnantajan välistä sopimusta. Työntekijällä ei ole subjektiivista oikeutta lyhentää työaikaansa osittaisia hoitovapaata koskevien säännösten nojalla. Toisaalta työnantajan oikeutta kieltäytyä sopimasta osittaisesta hoitovapaasta on rajoitettu työsopimuslain 4 luvun 4 §:n 2 momentin säännöksellä.

Työsopimuslain mukaan osittaiseen hoitovapaaseen on oikeus työntekijällä, joka on ollut saman työnantajan työssä yhteensä vähintään 12 kuukautta viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana. Osittaisen hoitovapaan edellytyksenä oleva työssäoloaikaehto ei edellytä, että työntekijä on työskennellyt vä-

littömästi ennen osittaisen hoitovapaan alkamista, vaan työntekijällä on oikeus myös kokoaikaisen perhevapaan, kuten vanhempainvapaan tai hoitovapaan, jatkona pidettävään osittaiseen hoitovapaaseen, jos hänen työsuhteensa samaan työnantajaan on yhdessä tai useammassa jaksossa ollut voimassa vähintään 12 kuukautta viimeisen 24 kuukauden aikana.

Säännös työssäoloaikaehdon 24 kuukauden tarkastelujaksosta ja siihen liittyvästä 12 kuukauden työsuhte-edellytyksestä saman työnantajan palveluksessa on ollut jo edellisessä työsopimuslaissa (320/1970), johon se lisättiin vuonna 1998. Säännöstä koskevan esityksen (HE 37/1998 vp) mukaan säännöksen tavoitteena on ollut tarve ottaa huomioon niin sanottujen epätyypillisten työsuhteiden lisääntyminen työmarkkinoilla. Tämän tavoitteen toteutumisen vahvistamiseksi ehdotetaan nyt, että työntekijällä olisi oikeus osittaiseen hoitovapaaseen jo silloin, kun hän on ollut saman työnantajan työssä kuusi kuukautta viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana. Säännösehdoituksella pyritään helpottamaan äskettäin työmarkkinoille tulneiden

tai työpaikkaa vaihtaneiden työntekijöiden työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista.

Osittaista hoitovapaata voi saada oman lapsensa tai muun samassa taloudessa asuvan lapsen hoitamiseksi. Voimassa olevan lain samoin kuin ehdotuksenkin mukaan lapsella tarkoitetaan paitsi omaa biologista tai adoptiolasta myös samassa taloudessa asuvaa aviopuolison tai avopuolison lasta tai perheeseen sijoitettua lasta.

Voimassa olevan lain mukaan osittaista hoitovapaata voi käyttää sen kalenterivuoden loppuun, jona lapsi aloittaa peruskoulun. Perusopetuslain (628/1998) mukaan laissa tarkoitettua perusopetusta annetaan oppivelvollisuuden piirissä oleville Suomessa vakituisesti asuville lapsille. Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta. Lapsella, jolla on perusopetuslaissa tarkoitettut riittävät edellytykset, on kuitenkin oikeus aloittaa perusopetus jo kuusivuotiaana. Jos lapsi ei vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti kykene saavuttamaan perusopetukselle säädettyjä tavoitteita yhdeksässä vuodessa, lapsen oppivelvollisuus alkaa vuotta aikaisemmin ja kestää 11 vuotta. Tällöin ensimmäisenä oppivelvollisuuden piiriin kuuluvana vuotena lapsi on kuitenkin esiopetuksessa eikä siten saa perusopetuslaissa tarkoitettua perusopetusta. Samoin niissä tapauksissa, joissa opetuksen järjestäjä perusopetuslain 27 §:n nojalla myöntää lapsesta esitettyjen lääketieteellisten ja psykologisten selvitysten perusteella luvan perusopetuksen aloittamisen lykkäämiseen vuodella, lapsi jatkaa kyseisen vuoden esiopetuksessa ennen varsinaiseen perusopetukseen siirtymistään.

Voimassa olevan lain mukaan osittaiseen hoitovapaaseen on ollut mahdollisuus alle kouluikäisten ja koulunsa aloittavien lasten vanhemmilla. Koulun aloittaminen on taitekohta lapsen hoitojärjestelyissä, sillä tällöin lapsi yleensä siirtyy täysipäiväisestä päivähoidosta koululaiseksi ja sitä kautta kunnallisen päivähoitojärjestelmän ulkopuolelle. Vanhempien mahdollisuus työpäivän tai työviikon lyhentämiseen on osaltaan auttanut nuorimpien koululaisten aamu- ja iltapäivähoidon järjestämisessä.

Oikeus käyttää osittaista hoitovapaata vain ensimmäisen luokan syyslukukauden loppuun on osoittautunut riittämättömäksi. Re-

rusopetuksessa olevien ensimmäistä ja toista luokkaa käyvien lasten koulupäivät ovat lyhyitä ja koululaisille tarkoitettuja iltapäivähoitopaikkoja ja -kerhoja ei ole ollut riittävästi tarjolla.

Vanhempien mahdollisuus työajan määräaikaiseen lyhentämiseen osittaista hoitovapaata käyttäen on yksi keino helpottaa pienten koululaisten yksinäisistä aamu- ja iltapäivistä johtuvia ongelmia. Tämän vuoksi ehdotetaan, että työntekijällä olisi oikeus osittaiseen hoitovapaaseen siihen saakka, kunnes hänen perusopetuksessa olevan lapsensa toinen lukuvuosi päättyy eli kyseisen vuoden heinäkuun viimeiseen päivään asti. Käytännössä oikeus osittaiseen hoitovapaaseen lakaisi siten sen kalenterivuoden heinäkuun loppuun, jolloin lapsi täyttää yhdeksän vuotta, tai jos lapsi on aloittanut perusopetuksen jo kuusivuotiaana, sen vuoden heinäkuun loppuun, jolloin hän täyttää kahdeksan vuotta.

Oikeus osittaiseen hoitovapaaseen on lapsen kanssa samassa taloudessa asuvalla kummallakin vanhemmalla tai huoltajalla riippumatta siitä, onko toinen vanhemmista työssä kodin ulkopuolella. Voimassa olevan lain mukaan lapsen molemmat vanhemmat tai huoltajat eivät saa pitää osittaista hoitovapaata samanaikaisesti. Perustelujen mukaan säännöstä tulkitaan niin, että osittaisella hoitovapaalla lasta voi samanaikaisesti hoitaa vain toinen vanhemmista tai huoltajista. Mahdollista kuitenkin on, että vanhemmat käyttävät osittaista hoitovapaata niin, että saman kalenterijakson aikana toinen vanhemmista hoitaa lasta aamupäivisin ja toinen iltapäivisin tai vanhemmat hoitavat lasta vuoropäivin tai -viikoin. Tällöin lapselle ei välttämättä tarvita ollenkaan ulkopuolista hoitajaa tai hoitopaikkaa.

Voimassa olevan lain sanamuoto on jossain määrin tulkinnanvarainen, ja se on herättänyt perustelulauseumistaan huolimatta kysymyksiä käytännön soveltamistilanteissa. Tämän vuoksi säännöksen sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että siitä ilmenee selkeästi periaate, jonka mukaan vanhemmat voivat olla osittaisella hoitovapaalla saman kalenterijakson aikana, mutta osittaisen hoitovapaan aikana eivät saa olla hoitamassa lasta yhtäaikaisesti.

Ehdotukset osittaisen hoitovapaan käyttö-

edellytysten laajentamisesta eivät merkitse muutosta osittaisen hoitovapaan toteuttamistapaan. Osittaisen hoitovapaan käyttäminen perustuu edelleen työnantajan ja työntekijän väliseen sopimukseen. Työsopimuslain 4 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan työntekijän on tehtävä työnantajalle esitys osittaisesta hoitovapaasta viimeistään kahta kuukautta ennen vapaan tarkoitettua alkamisaikaa. Osittaisen hoitovapaan yksityiskohtaisista järjestelyistä, kuten työajan lyhentämistavasta, lyhennyksen vuorokautisesta tai viikoittaisesta sijoittumisesta sekä osittaisen hoitovapaajärjestelyn kestoajasta sovitaan työnantajan ja työntekijän kesken.

Työsopimuslain 4 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan työnantaja voi kieltäytyä sopimasta osittaisesta hoitovapaasta vain, jos vapaasta aiheutuu työpaikan tuotanto- ja palvelutoiminnalle vakavaa haittaa, jota ei voida välttää kohtuullisilla työn järjestelyillä.

Edellä mainitun vuoden 1998 hallituksen esityksen perusteluissa on katsottu, että työnantajan oikeuteen kieltäytyä hyväksymästä työntekijän esitystä työajan määräaikaisesta lyhentämisestä vaikuttaa muun muassa yrityksen ja työpaikan koko sekä toiminnan luonne ja työpaikalla käytössä olevat työaikajärjestelyt. Aloilla ja töissä, joissa työntekijöiden on työskenneltävä samanaikaisesti yhtä pitkiä työvuoroja, päivittäisen työajan lyhentäminen työntekijän esittämällä tavalla voi olla siinä määrin hankalaa, että työnantajalta ei voida kohtuudella edellyttää yksittäisen työntekijän osittaisen hoitovapaan mahdollisia työn järjestelyjä. Jos taas työpaikalla on jo muutoin paljon osa-aikaisia työntekijöitä, on se jonkinlainen osoitus siitä, että täyttä työpäivää tekevän työntekijän työaika voidaan työn järjestelyillä lyhentää yhteisesti sovittavalla tavalla. Mainitun hallituksen esityksen perusteluissa katsotaan lisäksi, että työpaikalla käytetty tuotanto- ja palveluteknikka yhdistettynä asianomaisen työntekijän työpanokseen saattaa olla sellainen syy, joka oikeuttaa työnantajan kieltäytymään sopimasta osittaisesta hoitovapaasta.

Edellä on ehdotettu työntekijän oikeutta osittaiseen hoitovapaaseen laajennettavaksi ajallisesti lapsen toisen kouluvuoden päättymiseen asti. Ajanjakso, jolloin työntekijä voi jäädä osittaiselle hoitovapaalle on kaikkiaan

varsin pitkä, koska se alkaa jo vanhempainvapaan päättymisestä. Työntekijän esittämän hoitovapaajakson pituudella yhdessä muiden työajan lyhentämiseen vaikuttavien tekijöiden, kuten työntekijän työtehtävien laadun, ehdotetun työajan lyhentämistavan ja käytössä olevien työn järjestelyjen kanssa on merkitystä arvioitaessa työnantajan oikeutta kieltäytyä antamasta osittaisesta hoitovapaasta.

Kieltäytyessään antamasta työntekijälle osittaisesta hoitovapaasta työnantajan on perusteltava syy, miksi työntekijän työajan lyhentäminen vaikeuttaa vakavalla tavalla työn järjestelyjä. Jos työnantajalla ei ole riittävän painavaa perustetta kieltäytyä antamasta osittaisesta hoitovapaasta eivätkä työnantaja ja työntekijä pääse sopimukseen osittaisen hoitovapaan toteuttamisesta, työntekijän oikeus osittaiseen hoitovapaaseen määräytyy työsopimuslain 4 luvun 4 §:n 3 momentin mukaan. Näihin säännöksiin samoin kuin osittaisen hoitovapaan ennen aikaista keskeyttämistä koskeviin säännöksiin ei ehdoteta muutoksia.

Merimiesten osittaisesta hoitovapaasta koskevat säännökset ovat merimieslain (423/1978) 32 b §:n 3—5 momentissa. Säännökset ovat lähes samansisältöiset vastaavien työsopimuslain säännösten kanssa. Merenkulun erityispiirteistä johtuva ainoa poikkeus on 32 b §:n 4 momentissa, jonka mukaan osittaisesta hoitovapaasta ja sen toteuttamistavasta on aina sovittava. Työsopimuslain poiketen merimieslaissa ei ole toissijaista säännöstä siitä, miten osa-aikatyö on järjestettävä silloin, kun työnantaja ilman laissa tarkoitettua perustetta kieltäytyy tekemästä osa-aikatyötä koskevaa sopimusta työntekijän kanssa. Osittaisen hoitovapaan käytön edellytyksiä on selvitetty merityöaikalain, työajasta kotimaanliikenteessä annetun lain ja merimieslain muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä (166/2002 vp).

Yleisenä tavoitteena on, että työsopimuslain ja merimieslain soveltamisalaan kuuluvissa työsuhteissa sovellettavat säännökset olisivat mahdollisimman samankaltaiset. Tämän vuoksi merimieslain 32 b §:n 3 momentin säännöstä ehdotetaan muutettavaksi vastaavalla tavalla ja vastaavilla perusteilla kuin työsopimuslain 4 luvun 4 §:n 1 momentin säännöstä.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksellä pyritään parantamaan pienten lasten vanhempien mahdollisuutta sovittaa työ- ja perhe-elämän vaatimuksia laajentamalla työntekijöiden oikeutta osittaiseen hoitovapaaseen siihen asti, kun perusopetuksessa olevan lapsen toinen lukuvuosi päättyy.

Viimeaikaisessa yhteiskunnallisessa keskustelussa on kannettu huolta pienten koululaisten iltapäivähoidosta. Koululaisten iltapäivätoimintaa ei ole kyetty järjestämään kaikille sitä tarvitseville. Ensimmäistä ja toista luokkaa käyvien koulupäivät ovat vielä varsin lyhyitä, joten ne lapset, joilla ei ole koulupäivän jälkeen hoitajaa, ovat pitkiä aikoja ilman aikuisen läsnäoloa. Osittaista hoitovapaata koskevien säännösten muutoksilla pienten koululaisten vanhempien mahdollisuus lyhentää työaikaansa laajenisi niin, että työ- ja perhe-elämän yhteensovitus lapsen kahden ensimmäisen kouluvuoden aikana onnistuisi nykyistä paremmin.

Osittaista hoitovapaata käytettäessä molemmat vanhemmat voivat yhdistää lapsen hoidon ja työmarkkinoilla olon osa-aikatyön malleja käyttäen. Molempien vanhempien hoitovapaajaksot voivat ajoittua samalle kalenteriajalle siten, että kumpikin kantaa omalta osaltaan vastuuta lapsen hoitamisesta. Edellytyksenä on, että vanhemmat eivät ole osittaisella hoitovapaalla yhtä aikaa läsnä lasta hoitamassa. Järjestely mahdollistaa sen, että lapsi voi olla kokoaikaisesti omien vanhempiensa hoidossa. Tällaista hoitomallia käyttäen sekä isä että äiti jakavat keskenään hoitovastuun ja voivat samalla olla myös työelämässä. Laajamittaisesti toteutuessaan järjestely parantaisi sukupuolten välistä tasa-arvoa työelämässä.

Osittaisen hoitovapaan käytön yleistymisen lisäksi jossakin määrin sijaisten käyttöä ja työntekijöiden työtehtävien uudelleenjärjestelyjen tarvetta työpaikoilla. Tästä voi aiheutua henkilöstökustannusten vähäistä nousua.

Vuosille 2003—2004 tehtyyn tulopoliittiseen sopimukseen liittyen hallitus sitoutui

laajentamaan osittaisen hoitorahan maksamista niille pienten koululaisten vanhemmille, jotka pitävät osittaista hoitovapaata. Hoitorahaoikeuden laajentamista koskeva hallituksen esitys annetaan erikseen eduskunnalle.

3. Asian valmistelu

Esitys perustuu työmarkkinakeskusjärjestöjen vuosille 2003—2004 tekemään tulopoliittiseen sopimukseen. Sopimuksen liitteen 1 kirjauksen mukaan keskusjärjestöt esittivät kolmikantaisen työryhmän perustamista valmistelemaan esitystä työsopimuslain osittaista hoitovapaata koskevien säännösten muuttamiseksi.

Työministeriö asetti 4 päivänä helmikuuta 2003 kolmikantaisen työryhmän, jossa olivat edustettuina työministeriö, valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, kansaneläkelaitos sekä kaikki työmarkkinakeskusjärjestöt. Esitys perustuu työryhmän yksimieliseen ehdotukseen.

Ehdotukset merimieslain muuttamisesta on käsitelty ja hyväksytty työministeriön yhteydessä toimivassa merimiesasiain neuvottelukunnassa, jossa edustettuina ovat merenkulun työmarkkinajärjestöt, työministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö sekä liikenne- ja viestintäministeriö.

4. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Lakien voimaan saattamisessa otetaan huomioon osittaisen hoitovapaan käyttöön liittyvät ilmoitusaikasäännökset, joita tässä esityksessä ei ehdoteta muutettaviksi.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**työsopimuslain 4 luvun 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 2001 annetun työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 luku

Perhevapaat

4 §

Osittainen hoitovapaa

Työntekijä, joka on ollut saman työnantajan työssä yhteensä vähintään kuusi kuukautta viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana, voi saada lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi

osittaista hoitovapaata siihen saakka, kun perusopetuksessa olevan lapsen toinen lukuvuosi päättyy. Lapsen molemmat vanhemmat tai huoltajat saavat olla osittaisella hoitovapaalla saman kalenterijakson aikana, mutta eivät yhtäaikaisesti. Työntekijän on tehtävä esitys osittaisesta hoitovapaasta viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan alkamista.

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

2.

Laki**merimieslain 32 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 7 päivänä kesäkuuta 1978 annetun merimieslain (423/1978) 32 b §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 936/2002, seuraavasti:

32 b §

Hoitovapaa ja osittainen hoitovapaa

 Työntekijä, joka on ollut saman työnantajan työssä yhteensä vähintään kuusi kuukautta viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana, voi saada lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi osittaista hoitovapaa siihen saakka, kun pe-

rusopetuksessa olevan lapsen toinen lukuvuosi päättyy. Lapsen molemmat vanhemmat tai huoltajat saavat olla osittaisella hoitovapaalla saman kalenterijakson aikana, mutta eivät yhtäaikaaisesti. Työntekijän on tehtävä esitys osittaisesta hoitovapaasta viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan alkamista.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 6 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Filatov*

1.

Laki**työsopimuslain 4 luvun 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 2001 annetun työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 luku

4 luku

Perhevapaat

Perhevapaat

4 §

4 §

Osittainen hoitovapaa

Osittainen hoitovapaa

Työntekijä, joka on ollut saman työnantajan työssä yhteensä vähintään 12 kuukautta viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana, voi saada lapsensa tai muun hänen talouudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi osittaista hoitovapaata sen kalenterivuoden loppuun, jona lapsi aloittaa peruskoulun. Lapsen molemmat vanhemmat tai huoltajat eivät saa pitää osittaista hoitovapaata samanaikaisesti. Työntekijän on tehtävä esitys osittaisesta hoitovapaasta viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan alkamista.

Työntekijä, joka on ollut saman työnantajan työssä yhteensä vähintään *kuusi* kuukautta viimeksi kuluneen *12* kuukauden aikana, voi saada lapsensa tai muun hänen talouudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi osittaista hoitovapaata *siihen saakka, kun perusopetuksessa olevan lapsen toinen lukuvuosi päättyy*. Lapsen molemmat vanhemmat tai huoltajat *saavat olla osittaisella hoitovapaalla saman kalenterijakson aikana, mutta eivät yhtäaikaisesti*. Työntekijän on tehtävä esitys osittaisesta hoitovapaasta viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan alkamista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

2.

Laki**merimieslain 32 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 7 päivänä kesäkuuta 1978 annetun merimieslain (423/1978) 32 b §:n 3 momentti,
 sellaisena kuin se on laissa 936/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

32 b §

Hoitovapaa ja osittainen hoitovapaa

 Työntekijä, joka on ollut saman työnanta-
 jan työssä yhteensä vähintään 12 kuukautta
 viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana,
 voi saada lapsensa tai muun hänen talou-
 dessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitami-
 seksi osittaista hoitovapaata sen kalenteri-
 vuoden loppuun, jona lapsi aloittaa perus-
 koulun. Lapsen molemmat vanhemmat tai
 huoltajat eivät saa pitää osittaista hoitova-
 paata samanaikaisesti. Työntekijän on teh-
 tävä esitys osittaisesta hoitovapaasta vii-
 meistään kaksi kuukautta ennen vapaan al-
 kamista.

 Työntekijä, joka on ollut saman työnanta-
 jan työssä yhteensä vähintään *kuusi* kuu-
 kautta viimeksi kuluneen *12* kuukauden ai-
 kana, voi saada lapsensa tai muun hänen ta-
 loudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitami-
 seksi osittaista hoitovapaata *siihen*
saakka, kun perusopetuksessa olevan lap-
sen toinen lukuvuosi päättyy. Lapsen mo-
 lemmat vanhemmat tai huoltajat *saavat olla*
osittaisella hoitovapaalla saman kalenteri-
jakson aikana, mutta eivät yhtäaikaisesti.
 Työntekijän on tehtävä esitys osittaisesta
 hoitovapaasta viimeistään kaksi kuukautta
 ennen vapaan alkamista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .
